

Prof. dr hab. Wojciech Czarny

Rzeszów, 20.05.2022 r.

Instytut Nauk o Kulturze Fizycznej

Kolegium Nauk Medycznych

Uniwersytet Rzeszowski

RECENZJA

dorobku naukowego Pana dra Pawła Piepiory w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o kulturze fizycznej

1. Formalne i prawne podstawy recenzji.

Formalną podstawę sporządzenia oceny dorobku dra Pawła Piepiory stanowią:

Uchwała nr 9/2022 Rady Kolegium Naukowego Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu z dnia 17.02.2022 r. w sprawie powołania mnie na recenzenta i powierzeniu mi tej zaszczytnej funkcji w przedmiotowym postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o kulturze fizycznej.

Prawną wykładnię sporządzenia recenzji stanowią regulacje zawarte w art. 221 ust. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz par. 30 ust. 3 pkt. 2 i 3 Statutu Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu.

Recenzję merytoryczną przeprowadzono na podstawie dokumentacji przekazanej przez Przewodniczącą Rady Naukowej Kolegium Naukowego AWF Pana Prof. dr hab. Marka Woźniewskiego prowadzącą przedmiotowe postępowanie.

2. Podstawowe informacje o Kandydacie.

Dr Paweł Piepiora stopień doktora nauk o kulturze fizycznej decyzją Rady Wydziału Wychowania Fizycznego Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu uzyskał w 2014 roku na podstawie pracy pt. „Kultura karate jako regulator współzależności między dopuszczalnym poziomem przemocy w różnych systemach kumite a osobowością, temperamentem i agresywnością zawodników”, a promotorem był prof. dr hab. Andrzej Szmajke.

a. przebieg kariery zawodowej Kandydata:

- 2007-2010 - wykładowca, Zakład Wychowania Fizycznego, Instytut Pedagogiki, Kolegium Karkonoskie w Jeleniej Górze

- 2011-2014 - wykładowca, Zakład Wychowania Fizycznego, Wydział Przyrodniczo-Techniczny, Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze
- 2014-2018 - starszy wykładowca, Zakład Wychowania Fizycznego, Wydział Przyrodniczo-Techniczny, Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze
- 2015-2010 - starszy wykładowca, Katedra Dydaktyki Sportu, Wydział Nauk o Sporcie, Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu
- 2010-2018 - wykładowca, Katedra Dydaktyki i Sportu, Wydział Nauk o Sporcie, Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu
- 2018-2020 - starszy wykładowca, Katedra Dydaktyki Sportu, Wydział Sportu, Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu
- 2020-nadal - asystent dydaktyczny, Zakład Dydaktyki Sportu, Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu, Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu

3. Omówienie osiągnięć (o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.)

a. Tytuł osiągnięcia naukowego/artystycznego

„Osobowościowe uwarunkowania mistrzów sportu między 20 a 29 rokiem życia w ujęciu Wielkiej Piątki”

Liczba prac 5, sumaryczna wartość współczynnika IF=1 1,752; MEiN=330

Zasięg przestrzenny podmiotu badań Kandydata objął polskich zawodników (N= 1260, w tym 118 mistrzów) z 31 dyscyplin sportowych. Podstawowym kryterium doboru nielosowego sportowców była dobrowolna chęć biorących udział w eksperymencie i minimum druga klasa sportowa. Badani sportowcy musieli być w wieku seniorskim (między 20 a 29 rokiem życia) i posiadać udokumentowane osiągnięcia sportowe. Zawodników rozłożył w trzech grupach sportowych: 11 dyscyplinach sportów walki oraz neogladiatorów (n=300), 20 dyscyplinach sportów indywidualnych (n=600), 10 dyscyplinach sportów zespołowych (n=300). W danych grupach, każda próbka tworzyła 30 zawodników z danej dyscypliny sportowej. Poruszana przez Kandydata problematyka uzasadniła zastosowanie modelu Wielkiej Piątki. Kwerendy przeprowadził kwestionariuszem NEO-FFI, szeroko wykorzystywanym w badaniach nad osobowością w sporcie. Przedstawiony do recenzji cykl pięciu publikacji pt. „Osobowościowe uwarunkowania mistrzów

sportu między 20 a 29 rokiem życia w ujęciu Wielkiej Piątki" dostarczył interesujących poznawczo danych, które wzbogacają dotychczasową wiedzę z teorii nauk o kulturze fizycznej. Na tej podstawie Habilitant wykazał różnice w nasileniu poszczególnych cech osobowości między zawodnikami sportów walki, sportów indywidualnych oraz zespołowych. Wyniki Jego badań dowiodły, że istnieją różnice w cechach osobowości między zawodnikami w zależności od trenowanych dyscyplin sportowych. Mianowicie sportowcy wyróżniają się profilami osobowości specyficznymi dla trenowanej dyscypliny sportu. Stwierdził On istotne statystycznie różnice między dyscyplinami sportowymi w grupach sportów walki i sportów zespołowych w wymiarach neurotyczności, ekstrawersji, ugodowości oraz sumienności zaś w grupie sportów indywidualnych zaobserwował istotne statystycznie różnice między dyscyplinami sportowymi we wszystkich cechach osobowości Wielkiej Piątki. W każdej dyscyplinie sportowej stwierdził nieco inne nasilenie wymiarów osobowości i inny wymiar który był dominujący. Kandydat na podstawie badań własnych odkrył również różnice między mistrzami i pozostałymi sportowcami w grupach sportów walki, sportów indywidualnych i sportów zespołowych. Wyliczenia w przedstawionych pracach argumentują, że osobowościowe uwarunkowania mistrzów sportu są specyficzne dla konkretnych grup sportowych. W każdej grupie sportowej istnieją różnice między mistrzami sporu i pozostałymi sportowcami w czynnikach neurotyczności i ekstrawersji. Pozostałe wymiary są inne w zależności od grupy sportowej i jednocześnie porównywalne w sumienności u mistrzów sportów walki i sportów indywidualnych oraz analogiczne w otwartości na doświadczenia u mistrzów sportów walki i sportów zespołowych. Potwierdza to ideę o istotnym wpływie sportu na osobowość ludzką. Rozwiązany problem badawczy cyklu pięciu publikacji wnosi novum poznawcze do teorii nauk o kulturze fizycznej: niski poziom neurotyczności jest osobowościowym uwarunkowaniem mistrzów sportu między 20 a 29 rokiem życia w ujęciu Wielkiej Piątki, a jego natężenie jest zależne od specyfiki dyscypliny sportowej. Uzyskane wyniki badań Pana dra Pawła Piepiory wzbogacają dotychczasową wiedzę z teorii sportu i dotyczą osobowości zawodników o międzynarodowych sukcesach sportowych w relacji do sportowców o krajowych sukcesach sportowych, a więc istniejących związków między osobowością sportowców a ich osiągnięciami sportowymi. Istotnym również wkładem niniejszego cyklu pięciu publikacji w praktyki nauk o kulturze fizycznej jest zastosowanie modelu Wielkiej Piątki w dwudziestym pierwszym wieku na próbie polskich zawodników w wieku seniorskim (20-29 lat). Na podstawie uzyskanego wyniku niskiej neurotyczności jako osobowościowego uwarunkowania stwierdził On, że mistrzowie sportu wyróżniają się bardzo dobrym przystosowaniem emocjonalnym i nie są podatni na doświadczenie negatywnych emocji. Mają

niską tendencją do reagowania napięciem i strachem, nerwowości i skłonności do martwienia się. Wykazują małą skłonność do doświadczania gniewu i irytacji, poczucia winy, smutku, bezradności i samotności. Mają wysokie poczucie wartości i nieumniejszają sobie w obecności innych. Dlatego należy przypisać istotną rolę, tym technikom treningu mentalnego, które sprzyjają zrównoważeniu emocjonalnemu, wyzwalaniu gotowości startowej. Do tych technik należy zaliczyć ćwiczenia opanowywania emocji i kontroli pobudzenia, budowania pewności siebie i odporności psychicznej, utrzymania koncentracji uwagi, motywacji, pozytywnego nastawienia, rozładowywania emocji oraz wizualizacji we wszystkich perspektywach oraz umiejętności relaksacji. Prezentowane w cyklu wyniki badań mają duże zastosowanie aplikacyjne na etapie selekcji sportowej, trenowania oraz współzawodnictwa sportowego. Mogą stanowić podstawy do wypracowania odpowiednich dyrektyw praktycznych, ważnych w szkoleniu sportowym zawodników wysokiej klasy. Kandydat stwierdził również, że istotna jest ciągła modyfikacja treningów mentalnych w sporcie. Wraz z rozwojem wiedzy oraz gromadzeniem doświadczeń przez trenerów przygotowania mentalnego powinny ewoluować programy przygotowań mentalnych w sporcie. Rozwój tej wiedzy ma faktyczny wpływ na pracę ze sportowcami. Dlatego też ważne jest poszukiwanie nowych metod, form i środków w pracy nad przystosowaniem emocjonalnym sportowców. Wyniki badań przedstawionego cyklu pięciu publikacji potwierdzają, że ten obszar jest także istotny dla optymalizacji i recepcji treningu mentalnego.

b. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej

Podczas przebiegu swojej kariery zawodowej Pan dr Paweł Piepiora odbył 3 staże naukowo-badawcze: w Uniwersytecie Rzeszowskim w Kolegium Nauk Medycznych, w Instytucie Nauk o Kulturze Fizycznej pod przewodnictwem prof. dra hab. Wojciecha J. Cynarskiego w zakresie kultury fizycznej w Uniwersytecie Masaryka (Brno - Republika Czeska) w Wydziale Nauk o Sporcie w Zakładzie Gimnastyki i Sportów Walki pod przewodnictwem prof. dra Zdenka Reguliego w zakresie sportów walki i w Uniwersytecie HEP (Alanya - Turcja) w Wydziale Nauk Administracyjnych i Ekonomicznych pod przewodnictwem prof. dra Dimitrisa Agouridasasa w zakresie psychologii.

Efektom odbywania w/w staży było powstanie 2 publikacji naukowych w międzynarodowych zespołach badawczych.

c. Udział w grantach

Członek zespołu grantu „Zastosowanie rozszerzonej rzeczywistości (Augmented Reality) w doskonaleniu technik judo tachi waza (technik w pozycji wysokiej)" pod kierownictwem prof. nadzw. dr hab. Kazimierza Witkowskiego, nr projektu (N RSA3 01153) 001/ RS3/2015/53, projekt realizowany był między 10.04.2015r. a 9.04.2017 r.

d. Wykonane recenzje artykułów dla periodyków naukowych

Kandydat podczas swojej kariery zawodowej wykonał kilkadziesiąt recenzji publikacji naukowych w ważnych i cenionych periodykach.

e. Członkostwo w zespołach redakcyjnych

Od 2021 r. Kandydat jest członkiem Rady Programowej periodyku „Heliyon" w sekcji Psychologii w zakresie psychologii sportu.

f. Członkostwo w stowarzyszeniach naukowych

Od 2020 Kandydat jest członkiem zwyczajnym w funkcji badacza w Stowarzyszeniu Ildokan Polska, zaś od 2015 r. opiekunem Studenckiego Kola Naukowego „Psychologia Sportu" zrzeszonego w Studenckim Towarzystwie Naukowym Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu.

g. Wyróżnienia za działalność naukową

W 2021 r. z rąk Rektora AWF Wrocław Kandydat otrzymał nagrodę za efekty działalności publikacyjnej w 2020 roku.

h. Odbite staże dydaktyczne

W 2021 r. Kandydat odbył staż zagraniczny, dydaktyczny w Uniwersytecie Masaryka (Brno - Republika Czeska) w Wydziale Nauk o Sporcie w Zakładzie Gimnastyki i Sportów Walki pod przewodnictwem prof. dra Zdenka Reguliego.

i. Dane naukometryczne całościowe

Całkowita liczba IF - 17,717

Całkowita punktacja MEiN - 1168

Liczba cytowań (Web of Science) -166

Indeks Hirscha - 6

4. Wniosek końcowy

Oceniając dorobek naukowy dra Pawła Piepiory pragnę podkreślić jego znaczenie, oryginalność podejmowanych wątków badawczych, prowadzonych badań i analiz oraz dyskusji naukowej. Specjalistyczna kierunkowość badań jest, w mojej ocenie, zdecydowanym atutem tego dorobku. Osiągnięcia naukowe Kandydata uległy znaczącemu powiększeniu od ostatniego awansu naukowego. W mojej opinii dr Paweł Piepiora należy do wysokiej klasy badaczy w Polsce dotyczących sportów i sztuk walki, w szczególności dotyczącej jakże ważnej strony osobowościowej mistrzów sportu, od lat pracując nad rozwojem dyscypliny: nauki o kulturze fizycznej, mając również wkład w jej upowszechnianie.

Potwierdzeniem osiągnięć dra Pawła Piepiory jest zgromadzony przez Niego wartościowy dorobek publikacyjny, a także dobre efekty w pozostałych, ocenianych obszarach Jego działalności. Biorąc powyższe pod uwagę, uznaję przedstawienie osiągnięcia naukowego Kandydata do uzyskania stopnia doktora habilitowanego pod względem formalnym i merytorycznym za uzasadnione i pozytywnie oceniam jego wartość.

Wnoszę za tym do Wysokiej Rady Naukowej Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu o dopuszczenie dra Pawła Piepiory do dalszego postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki o kulturze fizycznej

Z poważaniem,

